
MEĐUNARODNI DAN MUZEJA 18. SVIBNJA 2003.

IM 34 (1-2) 2003.
POGLEDI, DOGAĐAJI, ISKUSTVA
VIEWS, EXPERIENCES, EVENTS

TONČIKA CUKROV □ Muzejski dokumentacijski centar, Zagreb

Akcija obilježavanja Međunarodnog dana muzeja u 2003. (18. svibnja) kao i svake godine bila je vođena prema preporukama Međunarodnog savjeta za muzeje ICOM-a. Tema obilježavanja u 2003. naglašava interakciju muzeja i sredine u kojoj se nalazi, a naslov je bio *Muzeji i prijatelji muzeja*.

Muzejski dokumentacijski centar je kao tradicionalni inicijator obilježavanja u Hrvatskoj poslao muzejima i galerijama okružnice sa sugestijama za obilježavanje Međunarodnog dana muzeja. U okružnici, osim što je objašnjena tema (pojašnjeno je tko su sve prijatelji muzeja - podupireteli, suradnici, volonteri, donatori...), dane su i sugestije za obilježavanje te je ukazano na činjenicu da prijatelji muzeja pridonose zaštiti baštine na najrazličitije načine. U sugestijama se dalje usmjeravalo na predstavljanje donirane građe, zatim na organiziranje susreta i rasprava o temi prijatelja, te na progovaranje o edukativnim aktivnostima i ukazivanje gostoprimstva muzeja i galerija.

Tom prigodom tiskan je plakat koji je oblikovao B. Ljubičić. Osnovni motiv plakata je djevojka koja pred muzejom na ulici crta umjetninu (ženski lik - nacrtano je samo oko).

Uoči Međunarodnog dana muzeja MDC je organizirao konferenciju za tisak u Muzeju "Mimara". Ove je godine prvi put svim djelatnicima muzeja i galerija Hrvatske upućena putem e-mail pošte čestitka za Međunarodni dan muzeja.

U obilježavanje Međunarodnog dana muzeja u 2003. bilo je uključeno 65 muzeja i galerija u Hrvatskoj. Od toga je organizirano:

- 71 događanje (promocije, predavanja, projekcije filmova, tribine, okrugli stolovi, akcije, edukativne aktivnosti),
- 50 izložaba (17 edukativnih, 11 izložaba doniranih radova, 3 restaurirane građe te 18 s različitim temama),
- 2 donacije,
- 6 promotivnih akcija,
- 9 medijskih akcija,
- 2 susreta donatora,
- 4 podjele zahvala.

Narodni muzej Zadar otvorio je stalni postav jedne od svojih muzejskih zbirki, Kninski muzej dobio je novouređeni prostor (u južnom dijelu tvrđave) namijenjen izložbama, koncertima i priredbama, dok je nekoliko muzeja Hrvatske obnovilo svoje inventare.

Muzejska zajednica Hrvatske dobila je u povodu Međunarodnog dana muzeja jedan novi muzej - prvi privatni muzej - Muzej Marton u Samoboru.

Središnja manifestacija obilježavanja Međunarodnog dana muzeja održavala se u Muzeju Prigorja u Sesvetama, gdje je bila organizirana završna svečanost muzejsko edukativne akcije *U slast!* (organizacija Pedagoške sekcije Hrvatskoga muzejskog društva). Kako je uz ovogodišnje obilježavanje Međunarodnog dana muzeja bilo preporučeno da se veća pozornost posveti edukativnim aktivnostima i ukazivanju gostoprimstva muzeja i galerija, tema edukativne muzejske akcije *U slast!* - hrana, sjajno se uklopila u preporučene aktivnosti pa je stoga znatan broj muzeja podržao taj program. Jedna od najsimpatičnijih akcija na tu temu je bio *Kuharski susret* - nadmetanje muzealaca u kulinarstvu koje je organizirao Muzej seljačkih buna (Muzeji Hrvatskog zagorja) u Gornjoj Stubici.

Posebna pažnja prema prijateljima muzeja provedena je na različite načine: Muzej grada Zagreba promovirao je korisnički program za posjetitelje s Registrom donatora i doniranih predmeta (više od 400 registriranih donatora). Neki su muzeji organizirali izlete za svoje prijatelje, a drugi su dijelili zahvale (Gradski muzej Vukovar javno je zahvalio građanima Vukovara za doprinos pri realizaciji svih muzejskih aktivnosti i za njihov dugogodišnji nesebičan rad od vremena povratka u ratom razoreni grad pa do danas). Muzej Bjelovar je osnovao Društvo prijatelja Gradskoga muzeja Bjelovar, Muzej grada Pazina također, Gradski muzej Varaždin najavio je osnivanje Kluba prijatelja muzeja, a Muzej Međimurja u Čakovcu osnovao je Knjigu suradnika prijatelja Muzeja.

HNK ICOM prvi put se aktivno uključio u obilježavanje organiziranjem okruglog stola pod naslovom *Prijatelji muzeja* i predavanjem *Claudije Hass: How to win new friends - Opening museums for families and children* (suradnja s Austrijskim kulturnim forumom, Zagreb).

Muzeji su i ove godine na Međunarodni dan muzeja imali besplatan ulaz za sve posjetitelje.

PREGLED MANIFESTACIJA ORGANIZIRANIH U POVODU MEĐUNARODNOG DANA MUZEJA, 18. svibnja 2003.**BJELOVAR****Gradski muzej Bjelovar**

- Događanje / Projekt: Svečana sjednica Poticajnoga odbora za osnivanje *Društva prijatelja Gradskoga muzeja Bjelovar*. Poticajni odbor sastavljen je od osoba koje su dugogodišnjim sponzorskim ili donatorskim potporama pomagale Muzeju.
- Izložba: *Novi fragmenti 2* (Galerija Nasta Rojc). Predstavljene su akvizicije Erste & Steiermärkische Bank u 2002. godini. Erste Banka sponzorskim potporama recentnih izložaba u muzeju te osiguravanjem novčanog fonda za kupnju umjetničkih djela predstavila se ovom izložbom kao stvarni prijatelj muzeja.
- Događanje / Presentacija: Otvaranje novog izložbenog prostora u podrumu Muzeja pod nazivom *Mala galerija*. Prostor je sponzoriran sredstvima Podravske banke.
- Medijska akcija: Konferencija za tisak.

CRES, VELI LOŠINJ, MALI LOŠINJ

Pučko otvoreno učilište (Središnja proslava odvijala se 16. svibnja 2003. u prostorima Umjetničkih zbirki Maloga Lošinja u palači Fritzy)

Creski muzej, Arheološka zbirka Osor

- Promotivne aktivnosti: Postavljene su zastave s prigodnim tekstom: Međunarodni dan muzeja, 18. svibnja 2003. (Palača Arsan u Cresu, Arheološka zbirka u Osoru). Na sve oglasne muzejske ormariće na otoku te u izlog Gradske knjižnice u Cresu nalijepljene su trake Međunarodni dan muzeja, 18. svibnja. Postavljeni su plakati u izdanju MDC-a za Međunarodni dan muzeja, 18. svibnja 2003.
- Medijska akcija: Program proslave Međunarodnog dana muzeja prosljeđen je medijima (*Novi list, Jutarnji list, Radio Lošinj, Radio Jadranci*).

Muzejsko-galerijski prostor Kula, Veli Lošinj

- Događanje / Promocija: Na sve oglasne muzejske ormariće na otoku nalijepljene su trake Međunarodni dan muzeja. Postavljene su zastave s prigodnim tekstom: Međunarodni dan muzeja. Postavljeni su plakati u izdanju MDC-a za Međunarodni dan muzeja, 18. svibnja 2003.
- Medijska akcija: Program proslave Međunarodnog dana muzeja prosljeđen je medijima (*Novi list, Jutarnji list, Radio Lošinj, Radio Jadranci*).

Umjetnička zbirka Maloga Lošinja

- Događanje / Promocija: promocija novog vizualnog identiteta: logo, plakat, pozivnica za povremene izložbe Umjetničkih zbirki Maloga Lošinja; promocija kataloga Umjetničkih zbirki Maloga Lošinja: *Malološinske marine i vedute kroz povijesne mijene* (u Palači Fritzy) uz 25. obljetnicu rada djelatnice Jasminke Ćus-Rukonić.
- Donacija: Obitelj dr. sc. Stojana Dimitrijevića darovala je Arheološkoj zbirci u osnivanju kip iz željeznog doba koji predstavlja Veliku majku (pripada kulturi Liburna).
- Događanje / Promotivne aktivnosti: Postavljene su zastave s prigodnim tekstom: Međunarodni dan muzeja, 18. svibnja 2003. Na sve oglasne muzejske ormariće na otoku nalijepljene su trake Međunarodni dan muzeja. Postavljeni su plakati u izdanju MDC-a za Međunarodni dan muzeja, 18. svibnja 2003.
- Inventar muzeja: Na recepciji Umjetničkih zbirki postavljeni su garderobni ormarići i stalci za letke. Stalni postav Zbirke Mihičić osvježen je dopunjavanjem jedne muzejske vitrine.
- Medijska akcija: Program proslave Međunarodnog dana muzeja prosljeđen je medijima (*Novi list, Jutarnji list, Radio Lošinj, Radio Jadranci*).

ČAKOVEC**Muzej Medimurja (VIDI POSEBAN PRILOG)**

DUBROVNIK

Dubrovački muzeji

- Izložba: *Cesare Damiani, mjera za portretnu fotografiju*, Dom Marina Držića - otvorenje 16. svibnja 2003.
- Događanje / Predavanje: *Claudija Hass: How to win new friends - Opening museums for families and children* (organizirano u suradnji s HNK ICOM, Zagreb, Austrijskim kulturnim forumom, Zagreb i Hrvatsko-austrijskim društvom, Dubrovnik).

ĐAKOVO

Muzej Đakovštine

- Događanje: Predstavljanje Obrtničke škole "Antun Horvat" i njegova odjela prehrane kao prijatelja muzeja. Učenici su ispekli tradicionalne kolače koje su dijelili za vrijeme akcije zajedno s informativnim listićima na kojima su bili recepti (17. svibnja 2003.).

ĐURĐEVAC

Galerija Stari grad Đurđevac

- Izložba: *Izbor iz donacija Galeriji Stari grad Đurđevac*
- Događanje / Projekcija filmova: *Portreti iz donacije Ivana Lackovića Croate* i *Tekstilno rukotvorstvo (moslavačke i posavske pregače)* iz donacije Ivana Lackovića Croate.

GOSPIĆ

Muzej Like Gospić

- Izložba: *Muzejski eksponati - pokloni prijatelja Muzeja* (izložbom se naglašava komunikacija muzejskih djelatnika i stanovništva na području Like kako u vezi skupljanja građe tako i obavijesti o pronađenim artefaktima i lokalitetima).
- Medijska akcija: Suradnja s lokalnim radio postajama na senzibiliziranju građana za muzejsku problematiku - tim putem Muzej stvara osnovu za prijatelje muzeja.

HVAR

Muzej hvarske baštine

- Događanje / Edukacija: *Iz soli iz meda* - organizirano je uz muzejsku edukacijsku igru *U slast!* (16. travnja-16. svibnja 2003.) s ciljem afirmiranja Ribarskog muzeja u Vrboskoj. Za učenike 8. razreda osnovne škole iz Hvara organiziran je izlet u Muzej gdje su se učenici upoznali s postavom muzeja te kušali specijalitete spravljene prema receptima iz Hektorovićeve doba (paprenjaci, pogača sa slanim srdelama).

ILOK

Muzej grada Iloka

- Događanje: *X. festival glumca* (12.-17. svibnja)
- Izložba: *Iz sakralnih zbirki Muzeja grada Iloka* (23.-15. lipnja 2003.). Izložba je postavljena i uz Dan Srednje škole Ilok (Sv. Urban-25. svibnja). Kroz ovu izložbu pažnja je posvećena prijateljima Muzeja (donacije).

JASENOVAC

Javna ustanova Spomen područje Jasenovac

Obilježavanje Međunarodnog dana muzeja posvećeno je suradnicima posebno onima iz inozemstva s obzirom na intenzivnu suradnju Muzeja sa srodnim institucijama te uključenost u međunarodne projekte. Za 18. svibnja djelatnici Muzeja boravili su u United States Holocaust Memorial Museum u Washingtonu, gdje su zajednički obilježili taj dan.

KARLOVAC**Gradski muzej Karlovac**

- Izložba: *Klobučarska radionica*
- Događanje / Presentacija: Demonstracija izrade šešira.
- Događanje: Izvlačenje nagrađenih u nagradnoj igri *Muzejska pitalica skitalica*.
- Događanje / Edukacija: Oslikavanje trga na temu "prijatelj" - djeca iz dječjih vrtića.

KAŠTEL LUKŠIĆ**Muzej grada Kaštela**

- Događanje: *Pjeskarenje brodskih sidara* (na Portu u Kaštel Starome). Sidra je darovao g. Milo Marović pa se akcijom promovirala i uloga prijatelja muzeja u muzejskoj djelatnosti.
- Akciju su pratili mediji.

KNIN**Kninski muzej**

- Izložba: *Muzeji i prijatelji muzeja* - likovna djela kninskih umjetnika - prijatelja Muzeja otvorena je u novouređenom prostoru Muzeja (u južnom dijelu Kninske tvrđave) namijenjenom održavanju izložaba, koncerata, priredbi (16. svibnja 2003.).

KOPRIVNICA**Muzej grada Koprivnice (VIDI POSEBAN PRILOG)****KRAPINA****Muzej evolucije i nalazište pračovjeka Hušnjakovo**

- Događanje / Edukacija: Organizacija muzejskih radionica i igraonica *Kaj su jeli naši prastari?* Sudjelovanje u muzejsko-edukativnoj nagradnoj igri *U slast!* (16. travnja -16. svibnja 2003.).

KRIŽEVCI**Gradski muzej Križevci (VIDI POSEBAN PRILOG)****MAKARSKA****Gradski muzej Makarska**

- Izložba: *Priče iz davnine* - radovi djece iz dječjeg vrtića "Maslačak" (otvorenje 16. svibnja 2003.).
- Događanje / Akcija: U suradnji s dječjim vrtićem "Maslačak" iz Makarske skupljani su stari predmeti koji su izišli iz upotrebe i prijeti im nestanak i uništenje (predmeti za uređenje kuća, ručni radovi, narodna nošnja...).

MUZEJI HRVATSKOG ZAGORJA**Muzej seljačkih buna, Gornja Stubica**

- Događanje / Edukacija - Muzejska igraonica - radionica: *Srednjovjekovno ognjište* - Muzej je uključen u muzejsko-edukativnu akciju *U slast!* (17. travnja -17. svibnja 2003.).
- Događanje: *Kuharski susret* - nadmetanje muzealaca u kulinarstvu (19. svibnja 2003.).

Dvor Veliki Tabor, Desinić

- Događanje / Edukacija - Kviz: *Jesu li grofovi Ratkaj jeli prstima?* - organiziran je u okviru muzejske edukativne

akcije *U slast!* (16. travnja - 16. svibnja 2003.). Na informativnim - radnim listićima, koje su posjetitelji ispunjavali, bila su postavljena pitanja u stilu kviza "Tko želi biti milijunaš". U ovom kvizu posjetitelji su na zabavni način dobili informacije o čuvanju i pripremanju hrane u 15. i 16. st.

▫ Izložba: *Veliki Tabor* (otvorenje 16. svibnja 2003. u Muzeju Mimara u Zagrebu). Izložba prezentira arheološka i konzervatorska istraživanja kao i zaštitne radove, kojima su utvrđene razvojne faze nastanka velikotaborskog kompleksa. Iznijeti su i prijedlozi prezentacije i buduće namjene sukladne visokim spomeničkim značajkama.

Galerija Antuna Augustinčića, Klanjec

▫ Izložba: *U slast!* - organizirana je u okviru muzejske edukativne akcije *U slast!* (18. travnja - 16. svibnja 2003.). Kiparskim medijem predstavljen je omiljeni objed majstora Augustinčića. Izidor Popijač-Žiga skulpturalno je protumačio tradicionalno zagorsko jelo i pilo.

▫ Sudjelovanje na završnoj svečanosti projekta *U slast!* - izvlačenje nagrada u Muzeju Prigorja u Sesvetama - prezentacija izložbe.

Muzej "Staro selo", Kumrovec

▫ Događanje: *Prezentacija i demonstracija starih obrta* (lončarstvo, kovački obrt, tkanje, izrada suvenira u slanom tijestu).

▫ Izložba: *A kaj diši?*- organizirana u okviru muzejsko-edukativne nagradne igre *U slast!* - prezentirani su stari recepti i zaboravljeni stari kuhinjski rekviziti (suradnja sa školama i suradnicima Muzeja).

▫ Događanje / Edukacija - Dječja likovna kolonija: *Zaboravljeni obrti i običaji Hrvatskog zagorja* - organizirana u suradnji s Društvom "Naša djeca" Županije Krapinsko-zagorske.

▫ Događanje / Akcija: Organiziranje kontinuiranih događanja kroz cijelu godinu - animiranje suradnika i prijatelja Muzeja.

NAŠICE

Zavičajni muzej Našice

▫ Događanje / Akcija: Posjet Gradskome muzeju u Vinkovcima i Spomen-muzeju J. J. Strossmayera u Đakovu - izlet za prijatelje Muzeja (učenici našičke srednje škole - volonteri u muzeju, sponzori, vanjski suradnici, donatori), 17. svibnja 2003.

NOVA GRADIŠKA

Gradski muzej Nova Gradiška

▫ Izložba: *Fragmenti arheološke topografije novogradiškoga kraja* - predstavljen je pregled arheološke građe Muzeja od prapovijesti do 15. stoljeća (početna jezgra je donacija novinara M. Nardelija).

▫ Događanje / Promocija knjige Tomislava Đurića i Dragutina Feletara *Stari gradovi, dvorci i crkve Slavonije, Baranje i zapadnog Srijema*.

OSIJEK

Muzej Slavonije Osijek

▫ Izložba: *Sakralna umjetnost iz zbirki Muzeja Slavonije* - predstavljeni nedavno restaurirani sakralni predmeti. Izložbom se željela naglasiti uloga Muzeja u društvu te njegova suradnja s crkvenim institucijama, vlastima i srodnim ustanovama u kulturi (Muzej ovom izložbom povezuje Međunarodni dan muzeja i obilježavanje dolaska Sv. Oca Ivana Pavla II. u Osijek).

Na Međunarodni dan muzeja Muzej se moglo posjetiti od 8 do 20 sati.

PAZIN

Etnografski muzej Istre (VIDI POSEBAN PRILOG)

Pozivnica za izložbu "Sakralna umjetnost iz zbirki muzeja Slavonije"

Pučko otvoreno učilište u Pazinu / Muzej grada Pazina

- Izložba: *Znaci prošlosti* - radovi otkupljeni ili darovani Muzeju.
- Događanje / Akcija: Iniciranje osnivanja *Društva prijatelja Muzeja grada Pazina* (u povodu Međunarodnog dana muzeja).

PETRINJA

Hrvatski dom Petrinja / Galerija Krsto Hegedušić

- U Galeriji je osnovana knjižnica i čitaonica, gdje je moguće čitati časopise te posuđivati knjige iz područja umjetnosti.
- Događanje / Akcija: *Skupljanje muzejske građe za Muzej* - obilježava se tema Međunarodnog dana muzeja: Muzeji i prijatelji muzeja (skupljena etnografska građa: 50 terakota i keramika).

PULA

Arheološki muzej Istre (VIDI POSEBAN PRILOG)

Povijesni muzej Istre

- Događanje / Akcija: Muzej je zajednici uputio slijedeći poziv: *Čuvajmo i štitimo kulturnu i prirodnu baštinu - predložite, budite podupirajući član naših aktivnosti! Sponzorirajte! Donirajte! Budite dio velike svjetske obitelji prijatelja muzeja - očekujemo Vas s radošću!*

RIJEKA

Muzej grada Rijeke

- Događanje: *Inicijacija projekta Adamićevo doba, 1780.-1830.* (16. svibnja 2003.).

Kao suradnici na projektu koji govori o polustoljetnoj povijesti Rijeke (18./19. st.) prvi put će se udružiti i zajednički djelovati brojni sudionici, riječke kulturne institucije, turistički djelatnici, pokrovitelji i sponzori.

Muzej moderne i suvremene umjetnosti (VIDI POSEBAN PRILOG)

SAMOBOR

Muzej Marton

- Događanje: *Otvorenje prvoga hrvatskog privatnog muzeja - Muzeja Marton.*

Osnivač i ravnatelj je kolekcionar Veljko Marton. Otvorenju je prisustvovalo niz uzvanika među kojima su uz izaslanika predsjednika RH bili mnogi drugi predstavnici iz političkog i kulturnog života. Muzej je otvorio gradonačelnik Samobora Željko Adamek.

Samoborski muzej (VIDI POSEBAN PRILOG)

SENJ

Gradski muzej Senj

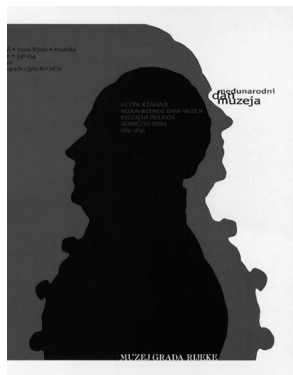
- Izložba: *Kulturna baština hrvatske i Senja na poštanskim markama* (uz izložbu je tiskan prigodni katalog).
- Događanje: *Susret donatora* - javna zahvala svim prijateljima Muzeja, koji su na bilo koji način pridonijeli njegovom prosperitetu.

SESVETE

Muzej Prigorja (VIDI POSEBAN PRILOG)

Pozivnica Povijesnog muzeja Istre za akciju Muzeji i prijatelji muzeja

Pozivnica Muzeja grada Rijeke

Poštanska marka Utvrda Nehaj, XVI. st., predstavljena na izložbi Kulturna baština hrvatske i Senja na poštanskim markama

SISAK

Gradski muzej Sisak

▫ Događanje / Okrugli stol: *Zajedničko druženje s prijateljima i suradnicima Muzeja* (21. svibnja 2003.). Pozvani su odgajatelji i učitelji (od vrtića do fakulteta), osobe koje su Muzeju darovale predmete, osobe od kojih su otkupljeni predmeti, predstavnici firmi donatora i novinari. Svim uzvanicima upućena je javna zahvala na doprinosu zajedničkom nastojanju u očuvanju i zaštiti kulturne baštine.

SLAVONSKI BROD

Muzej broskog Posavlja

▫ Izložba: *Konzervirana i restaurirana sakralna baština* (21. svibnja 2003.).

Izložbom se obilježila i desetogodišnjica rada Konzervatorsko-restauratorske radionice Muzeja, te dolazak Svetog Oca u Hrvatsku. Bili su izloženi konzervatorsko-restauratorski radovi iz radionice Muzeja.

SPLIT

Arheološki muzej u Splitu / Područna zbirka Arheološkog muzeja u Visu

▫ Izložba: *Rimske amfore iz Viške uvale Svitnja* - Muzej je uključen u muzejsko-edukativnu akciju *U slast!* (od svibnja do studenoga).

▫ Događanje / Edukacija: Za Međunarodni dan muzeja organiziran je posjet školaraca Saloni.

▫ Prostori Arheološkog muzeja u Splitu na Međunarodni dan muzeja (nedjelja 18. svibnja) mogli su se posjetiti od 10 do 19.30 sati.

Muzej grada Splita

▫ Događanje / Edukacija: *Pjat i škundela* - predavanja namijenjena djeci predškolske dobi organizirana uz muzejsko edukativnu akciju *U slast!* (16. travnja-16. svibnja 2003.).

▫ Izložba: *Kuća Andrić - za Galeriju Vidović / Projekt arhitekta Ž. Kovačića.*

Muzej hrvatskih arheoloških spomenika

▫ Izdavačka djelatnost: Tiskani informativni leci namijenjeni djeci kako bi arheologiju i znanost približili toj dobi.

▫ Događanje / Akcija: *Muzejskim iskaznicama za djecu do nagrada* - ispunjavanjem kupona dobiju se muzejske iskaznice. Za svaki dolazak u Muzej dobiva se pečat. Po osmom dolasku Muzej ih nagrađuje.

▫ Događanje / Edukacija - Projekt: *Zavirimo u kuhinju Martine mame* - izložba / radionica kojom se Muzej priključio muzejskoj edukativnoj igri *U slast!*. U muzejskoj igraonici rekonstruiran je dio srednjovjekovne kuće s priborom i inventarom za objedovanje. Kroz priču, prikladno odjevena Martina mama, dočarava svakodnevicu srednjega vijeka. Održano je više likovnih radionica, a na Međunarodni dan muzeja organiziran je svečani program.

ŠIBENIK

Muzej grada Šibenika

▫ Izložba: *Stereoskopska fotografija na prijelazu 19. u 20. st.* (otvorenje 13. svibnja 2003.)

▫ Izložba: *Honore Daumier - litografije* (otvorenje 15. svibnja 2003.)

▫ Izložba: *Djelo Jurja Dalmatinca izvan Šibenika* (otvorenje 16. svibnja 2003.)

▫ Izložba: *Ranosrednjovjekovno groblje u Dubravicama* (otvorenje 17. svibnja 2003.)

▫ Događanje: Izlet po arheološkim lokalitetima na području grada Šibenika - organizira se tradicionalno za prijatelje i suradnike Muzeja (17. svibnja 2003.).

Slika s izložbe *Konzervirana i restaurirana sakralna baština*

Detalj s izložbe "Spasimo kulturnu baštinu": Tanjur, izradio J. Dietrich, Krapina, prva četvrtina 19. st., pocakljena kamenina

VARAŽDIN

Gradski muzej Varaždin

- Projekt: *Spasimo kulturnu baštinu*, započeo 2001. Cilj projekta je traženje donatora među varaždinskim tvrtkama i sugrađanima kako bi se osigurala sredstva za zaštitu i restauriranje predmeta kulturne baštine iz fundusa Muzeja.
- Izložba: *Restaurirani predmeti iz projekta u 2002.*
- Događanje / Projekt: Osnivanje *Kluba prijatelja Muzeja* - najava; svečana promocija rezervirana za Dan Gradskog muzeja Varaždin u studenome 2003.

VARAŽDINSKE TOPLICE

Zavičajni muzej grada Varaždinske Toplice

- Izložba: *Zapuštene građevine - Varaždinske Toplice i okolica*, fotografije Tomislav Đurić (16. svibnja - 5. lipnja 2003.).

VINKOVCI

Gradski muzej Vinkovci

- Događanje: U povodu Međunarodnog dana muzeja Muzej je ugostio 50-ak prijatelja Zavičajnog muzeja Našice u stalnom postavu "Etnologije Vinkovaca i okolice" (17. svibnja 2003.).
- Događanje: *Otvorenje istraživanja u Arheološkom parku i izletištu Sopot* (8 po redu). Uz druženje i sportske aktivnosti prezentiran je Etnološki park Sopot te organiziran posjet Rokovačkim zidinama (ostaci franjevačkog samostana iz 15. stoljeća te srednjovjekovno naselje i utvrda Palina - Prečka).

VIROVITICA

Gradski muzej Virovitica (VIDI POSEBAN PRILOG)

VUKOVAR

Gradski muzej Vukovar (VIDI POSEBAN PRILOG)

ZADAR

Arheološki muzej Zadar

- Izložba: *Konavle - srednjovjekovno groblje* (17. svibnja 2003.), organizirana u suradnji s Dubrovačkim muzejima.
- Medijska akcija: *Konferencija za tisak* - organizirana u povodu Međunarodnog dana muzeja.

Narodni muzej Zadar

- Izložba: *Život u moru*, stalni postav prirodoslovnog odjela Muzeja (u novouređenom prostoru izložba je otvorena kasnije).

ZAGREB

Arheološki muzej u Zagrebu

- Izložba / Edukacija: *Likulova gozba* - organizirana je u okviru muzejske edukativne akcije *U slast!* (16. travnja do 16. svibnja 2003.). Prikazan je život uz ognjište u rimsko doba, kako se pripremala hrana, kako se jelo i što se radilo nakon jela, te recepti iz starog doba.

Etnografski muzej u Zagrebu

- Izložba / Edukacija: *Priča o čaju* - organizirana je u okviru muzejske edukativne akcije *U slast!*. Uz izložbu je održana demonstracija japanske čajne ceremonije (7. svibnja 2003.) te su kreativne likovne radionice (10. i 17. svibnja 2003.).

▫ Događanje *Uspomene zavičaja* - Donacija narodne nošnje grada Vodica - Zavičajno društvo vodičkoga kraja u Zagrebu. Uz svečanu primopredaju organizirana je izložba predmeta/uspomena članova (15. svibnja 2003.).

Galerija Klovićevi dvori

▫ Događanje / Edukacija: *U slast kroz ambijent* - projekt organiziran u okviru muzejske edukativne akcije *U slast!* (18. travnja-16. svibnja 2003.). Uz izložbu slikara i grafičara Josipa Resteka te naše živuće slikarice i kiparice Mile Kumbatović, koje su se održavale u Galeriji, priređen je prigodni puzzle i pitalice. Organizirane su i likovne radionice na kojima su dizajnirane blagovaonice.

Gliptoteka HAZU - Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti

▫ Događanje / Edukacija: *Pronađimo šefa kuhinje* - organizirano je u okviru muzejske edukativne akcije *U slast!* (16. travnja-16. svibnja 2003.). Posjetitelji su imali zadatak potražiti istoimenu skulpturu.

Hrvatski muzej naivne umjetnosti

▫ Događanje / Edukacija - Nagradna igra - pitalica: *Paradajz i kukuružnjak na staklu* organizirana je u okviru muzejske edukativne akcije *U slast!*. Slike su dio stalnog postava, a prikazuju prizore iz svakodnevnog života. Po završetku nagradne igre organizirano je izvlačenje točnih odgovora te su podijeljene nagrade sretnim dobitnicima.

Hrvatski povijesni muzej

▫ Događanje / Edukacija: *Srednjovjekovna hrana* dio je izložbe *Kolomanov put* kojim se Muzej uključio u muzejsko-edukativnu akciju *U slast!*. Kako su živjeli i zadovoljavali osnovnu životnu potrebu srednjovjekovni ljudi, kako su jeli, servirali hranu i ostalo moglo se saznati dolaskom na izložbu.

HT muzej

▫ Izložba: *Donacije filatelističkog materijala i filatelističke literature HT muzeju* (20.-31. svibnja 2003.). Donacija filatelističke literature - 717 knjiga i brošura, koju je oporučno ostavio najugledniji filatelistički teoretičar u Hrvatskoj, prof. Velimir Ercegović. Uz izložbu je publiciran katalog i deplijan.

▫ Izložba: *Inozemne poštanske marke s motivom hrane* - uz muzejsku edukacijsku igru *U slast!* (23. travnja-17. svibnja 2003.). Uz izložbu priređeni su didaktički listići, te su podijeljene simbolične nagrade za one posjetitelje koji su točno riješili postavljene zadatke.

HNK ICOM (Muzej grada Zagreba)

▫ Događanje / Okrugli stol: *Prijatelji muzeja* (15. svibnja 2003. u 12 sati). Članovi Komiteta tom prigodom predstavili su svoje prijatelje Muzeja - donatore, posjetitelje, suradnike, volontere i istraživače.

▫ Događanje / Predavanje: *Claudija Hass: How to win new friends - Opening museums for families and children* (suradnja s Austrijskim kulturnim forumom, Zagreb, i Hrvatsko-austrijskim društvom. Predavanje je održano u Hrvatskome školskome muzeju).

Kabinet grafike HAZU

▫ Izložba: *U slast!* - prikazuje izbor plakata na temu hrane i u isto vrijeme različite mogućnosti njene prezentacije. Na izložbi se ispunjavala prigodno oblikovana anketa te su sudionici nacratali vlastitu reklamu za svoju omiljenu hranu.

Javna ustanova "Zbirka umjetnina Ante i Wiltrude Topić Mimara" - Muzej "Mimara"

▫ Izložba: *Koga srce boli nek si bira što od jela voli* - uz muzejsku edukacijsku igru *U slast!* izložene su "bakine krpe" ili zidnjaci koje su dio zbirke "bakinih krpa" gosp. Božidara Kanajeta, profesora na Zagrebačkom sveučilištu, ali i istraživača, skupljača arhivske građe, donatora (stvara muzejsku zbirku o zemljomjerstvu u Tehničkom muzeju).

- Događanje / Promocija knjige: dr. Nives Beljak. *Švapski kulinarij - dodir tradicija u Hrvatskoj* (13. svibnja 2003.). Knjiga sadržava tekstove autorice te kratki repertoar jela koja se priređuju i danas.

Muzej suvremene umjetnosti

- Izložba: *Norbert W. Hinterberger: Program geneze / Das Schöpfungsprogramm* (27. travnja-16. svibnja 2003.).
- Događanje / Edukacija: Uz izložbu je organizirano nekoliko edukativnih aktivnosti pod zajedničkim nazivom *Čušpajz nije bljak*, čime se Muzej uključio u muzejsku edukacijsku igru *U slast!*. Na otvorenju je posjetiteljima ponuđen lonac s "čušpajzom", varivom od različita povrća, s namjerom da se ukaže posjetiteljima, a posebno djeci koja ga nerado jedu, na hranjivost i dobar okus toga jela. Ovom prigodom je izrađen vizualni identitet *Čušpajza*: pozivnica u obliku salveta, anketni listići - meniji, žlica suvenir... te su ispunjavani anketni listići (koji su povezivali umjetnost i hranu).

Muzej grada Zagreba

- Izložba: *Špaizkarte* - jelovnici i fotografije iz starih zagrebačkih gostionica, krčmi, hotela - uz muzejsku edukacijsku igru *U slast!* (25. travnja - 18. svibnja 2003.). Prateći dio izložbe bile su edukativne radionice za djecu (5) na kojoj su izrađivani jelovnici omiljenih jela.
- Izložba: *U slast kod starog Puntjara!* - nadovezuje se na izložbu *Špaizkarte*, na kojoj je predstavljen izbor iz kolekcije restorana: jelovnici, kuharice i fotografije iz obiteljskog albuma. Na ovaj način predstavljena je dugogodišnja tradicija zagrebačkog ugostiteljstva. Restoran je priredio degustaciju specijaliteta napravljenih po receptima iz kuharice iz 19. st.
- Događanje / Promocija korisničkog programa za posjetitelje (Ericssonov donirani kompjutor): *Pretraživanje registra donatora i doniranih predmeta* - muzej ima više od 400 registriranih donatora. Tom prigodom Muzej je javno zahvalio donatorima za doprinos u očuvanju znakova povijesti i kulture Zagreba.

Muzej za umjetnost i obrt

- Događanje / Edukacija: *Kviz - izložba* organizirana uz muzejsku edukacijsku igru *U slast!* - predstavljeni su tanjuri, čaše, zdjele i drugi pribor za jelo (iz fundusa Muzeja). Na posebno oblikovanim upitnicima tražilo se znanje o predmetima i dr. Organizirale su se i radionice lijepog ponašanja.
- Izložba: *Stolci / Kreativna radionica MUO-a* (29. travnja-25. svibnja 2003.) organizirana je u povodu Međunarodnog dana muzeja i europske akcije Proljeće muzeja. Stolci su nastali u sklopu kreativne radionice na koju su dolazili i družili se mali i veliki prijatelji Muzeja.

Strossmayerova galerija starih majstora HAZU

- Događanje / Edukacija: *Motiv hrane na slikama starih majstora* - organizirano je uz muzejsku edukacijsku igru *U slast!* (15. travnja-16. svibnja 2003.). Posjetitelji su se, uz pomoć pripremljenog edukativnog materijala, šetnjom kroz postav upoznavali s pojedinim slikama, posebno onima koje su vezane uz temu hrane.

Tehnički muzej

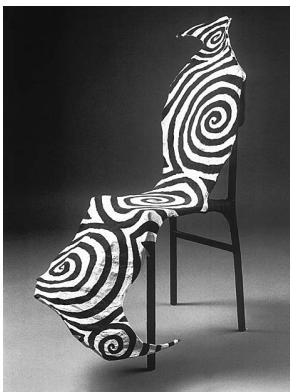
- Događanje / Edukacija: *Zrno po zrno pogača* organizirano je uz muzejsku edukacijsku igru *U slast!* (16. travnja-16. svibnja 2003.). Posjetom Odjela poljodjelstva i transformacije energije posjetitelj se upoznao s raznim vrstama naprava i oruđa za obradu zemlje te preradom namirnica za jelo.

sl.1 Malina Zuccon Martić, voditeljica radionice MUO-a

sl.2 Detalj s Kreativne radionice MUO-a

sl.3 Detalj s izložbe, stolac Op-art

ŠTO OSTAVLJAMO? SPASIMO KULTURNU BAŠTINU.

LJUBICA RAMUŠČAK □ Muzej Međimurja, Čakovec

Ove godine Muzej Međimurja Čakovec obilježava Međunarodni dan muzeja izložbom, koja je završetak akcije pokrenute prije godinu dana, 18. svibnja 2002. godine, pod nazivom *Što ostavljamo? Spasimo kulturnu baštinu*. Akcija se provodila u cilju spašavanja muzejske građe iz fundusa Muzeja Međimurja Čakovec, a bila je okrenuta sponzorima, donatorima i ostalim zainteresiranim građanima da nam pomognu u zaštiti muzejskih predmeta. U njoj su sudjelovali kustosi, restaurator, preparator muzeja, vanjski suradnici i ostali stručnjaci.

Akcija je započela izložbom eksponata iz fundusa Muzeja Međimurja Čakovec predloženih za restauriranje, za koju su kustosi arheološkog, kulturno-povijesnog, povijesnog i odjela likovne galerije odabrali ukupno 31 muzejski predmet s ciljem da upozorimo javnost na stanje muzejske građe i na hitnost njezina spašavanja.

Zahvaljujući sponzorima koji su se uključili u akciju, Muzej je prikupio potrebna financijska sredstva koja su omogućila da restauriramo predloženu muzejsku građu u specijaliziranim restauratorskim radionicama izvan Muzeja, jer naša je restauratorsko-preparatorska radionica opremljena i osposobljena samo za određene vrste zahvata.

Ovogodišnji dan muzeja ujedno je i prilika da zahvalimo svim sponzorima, koji su nam pomogli u spašavanju naše kulturne baštine, prije svega Međimurskoj banci i Gradu Čakovcu kao generalnim sponzorima, ali i drugima, među kojima su i medijski sponzori koji su pratili tijek čitave akcije te restauratorima koji su u okviru tribine *Što očekivati od restauratora* održali predavanje o restauriranju.

Svima onima koji i na druge različite načine pomažu Muzeju Međimurja Čakovec u ovakvim njegovim nastojanjima izrazili smo punu zahvalnost. Stoga je uz Međunarodni dan muzeja otvorena "Knjiga suradnika - prijatelja muzeja" u kojoj će biti upisani svi naši suradnici s kojima ćemo i ubuduće surađivati na najrazličitije načine. Tako ćemo evidentirati krug prijatelja Muzeja, čija su nam pomoć i podrška uvijek dobrodošli.

MEĐUNARODNI DAN MUZEJA 2003. U MUZEJU GRADA KOPRIVNICE

VESNA PERŠIĆ KOVAČ □ Muzej grada Koprivnice, Koprivnica

Ovogodišnji Međunarodni dan muzeja u našem je Muzeju obilježen nizom izložaba i akcija. Sve je započelo 9. svibnja izložbom *U slast!* koja je ostvarena u suradnji sa Školom primijenjenih umjetnosti i dizajna Zagreb. U koprivničkom Domu mladih izloženi su radovi učenika keramičkog odjela, čime se i Muzej grada Koprivnice pridružio velikoj edukativnoj akciji koju je u nekoliko hrvatskih muzeja organiziralo Hrvatsko muzejsko društvo. Izložbu su stručno osmislile Draženka Jalšić Ernečić (Galerija Koprivnica) i Antonija Balić (Škola primijenjenih umjetnosti i dizajna).

Sljedeća izložba: *Spasimo baštinu - akvizicije odjelu povijesti 1998.-2003.*, kojom su prezentirani predmeti koji predstavljaju materijalne ostatke iz prošlosti grada Koprivnice, otvorena je 15. svibnja. Autor koncepcije je Dražen Ernečić (Muzej grada Koprivnice).

Podravci Podravini, izložba recentnih likovnih radova umjetnika koji su na određen način vezani uz Koprivnicu, otvorena je 16. svibnja, kao *remake* izložbe kojom je 1977. godine otvorena Galerija Koprivnica. Autorica izložbe, Draženka Jalšić Ernečić nastojala je predstaviti radove umjetnika koji su u proteklih 25 godina svojim radom, izložbama i donacijama postali pravi prijatelji Muzeja.

Akcijom *Brigom o tradicijskoj baštini postanite i vi prijatelj muzeja*, koja je održana 17. svibnja na središnjem gradskom trgu, građanima smo predstavili suradnike, kazivače, donatore i sve one koji na bilo koji način pridonose radu Muzeja. Kako bismo zainteresiranima što više približili rad etnologa u muzeju i na terenu, pripremili smo darove: predmete pučke kulture (ruže od krep-papira i vjetrenjače - *vrtnjke*) te *zagonetnu kutijicu* u kojoj se nalaze svi važni podaci o Muzeju. Predstavili smo i predmete iz muzejskog dućana: keramičke ukrasne predmete s motivima iz muzejske etno-zbirke. Akciju i *zagonetnu kutijicu* osmislila je Vesna Peršić Kovač.

sl.1 Detalj s izložbe "Što ostavljamo? Spasimo kulturnu baštinu".

sl.2 Detalj s izložbe "Što ostavljamo? Spasimo kulturnu baštinu".

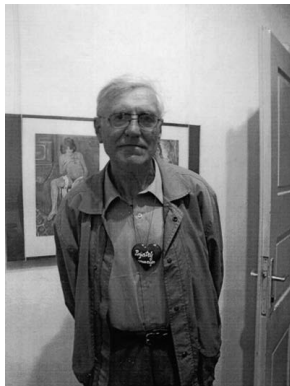
sl.1 Pozivnica za izložbu "Muzej i prijatelji - U slast!"

sl.2 Akcija "Brigom o tradicijskoj baštini postanite i vi prijatelj muzeja".

OBILJEŽAVANJE MEĐUNARODNOGA DANA MUZEJA 2003. U GRADSKOME MUZEJU KRIŽEVCI

ZORAN HOMEN □ Gradski muzej Križevci, Križevci

sl.1 Prijatelj Gradskog muzeja Križevci

sl.2 S predavanja "Značaj doniranih eksponata Gradskom muzeju Križevci"

U želji da se u javnosti što više sazna o Međunarodnom danu muzeja, stručni djelatnici križevačkoga muzeja angažirali su se višestruko. Tako je već 14. svibnja 2003. u dogovoru s Radio Križevcima upriličena jedna emisija u trajanju od 80 minuta. Govorilo se o postanku prvih muzeja, značenju muzeja u današnjem društvu, o postanku križevačkoga muzeja, problemima i uspjesima te se najavilo obilježavanje Međunarodnoga dana muzeja u prostorima Likovne galerije, koje je bilo u petak 16. svibnja. Kako je ovogodišnja tema bila "Muzeji i prijatelji muzeja", tako smo i mi pozvali tu večer veliki broj prijatelja našega muzeja.

Program obilježavanja bio je sljedeći:

- izložba: Donirani eksponati Gradske muzeju Križevci (izbor)
- predavanje: Značaj doniranih eksponata Gradske muzeju Križevci
- hommage: Marijan Kolesar (1936.-2003.).

U najvećoj dvorani galerije i prostoru ispunjenom do posljednjeg mjesta okupila se najvjernija muzejska publika i stvarni prijatelji Muzeja. Razgledali su dio doniranih eksponata Gradske muzeju Križevci. U prvoj sobi bile su to slike Križevčanina Marijana Kolesara koje je poklonio našem muzeju. Ulaskom u drugu prostoriju posjetitelji su se mogli susresti s radovima Julija Čikoša Sessije, sina velikoga slikara Bele, čiji atelje nakon njegove smrti poklanja Muzeju njegova udova. Uz neka slikarska ostvarenja, ovaj svojedobni profesor slikanja u Križevcima, bio je predstavljen svojim uspješnijim skulptorskim ostvarenjima u gipsu. Čikoševi radovi bili su izloženi zajedno sa skulpturama - alraunama pok. Mirka Funtaka, koji je poklonio deset atraktivnih djela. U istoj sobi bio je izložen dio od preko 100 grafičkih listova koje je poklonio također jedan Križevčanin, a sada slovenski građanin, Mirko Majer. Tu su svoje mjesto našli i akademski slikari Milan Pavlović i Franjo Matešin, koji su također poklonili svoje radove nakon samostalne izložbe u našoj galeriji.

U sljedećoj prostoriji bio je izložen dio donirane zbirke uzoraka tkanja, jedinstvenih primjeraka starih tehnika izrade koje je za svojega života skupila gospođa Mira Ovčaćik-Kovačević, udova pok. slikara i akademika Ede Kovačevića. Kao osnivačica tekstilnog odjela na znamenitoj Obrtnoj školi u Zagrebu prije 68 godina, skupila je respektabilnu zbirku tkanja koju je poklonila, kao rođena Križevčanka, svome gradu. U istoj sobi bili su izloženi i drugi predmeti donirani etnološkoj zbirci, čiji vlasnici su bili također Križevčani.

Nakon pozdravne riječi ravnatelja Zorana Homena i upoznavanja s Međunarodnim danom muzeja, svojim predavanjem otpočela je kustosica Lana Okroša. Tema je bila *Protopovijest i povijest kolekcionarstva i njegovo značenje u nastanku prvih muzeja*. Nakon toga je kustosica-etnologinja Melita Habdija govorila o temi *Značaj donacije Mire Ovčaćik-Kovačević*, s posebnim osvrtom na neke načine tkanja koje više ne možemo susresti na terenu.

Na kraju druženja s prijateljima muzeja ravnatelj se prisjetio svih veselih uspomena na Marijana Kolesara. Bio je to svojevrsni hommage nedavno preminulom hrvatsko-belgijskom slikaru, velikom prijatelju svih nazočnih. Ovaj put bile su, nažalost, s nama samo njegove slike koje su umjesto njega progovarale svojim temperamentom i toplinom kakvu je i sam širio gdje god bi se pojavio. A gošća iz Münchena, križevačka pjesnikinja i prevoditeljica Nada Pomper napisala je i pročitala pjesmu posvećenu školskom kolegi, prerano preminulom Marijanu Kolesaru.

Svi prijatelji muzeja na kraju su, kao svojevrsnu medalju, primili po jedno licitarsko srce na kojemu je pisalo: Prijatelj muzeja! Među njima srce su primili i Ivan Tinodi za donaciju pretpovijesnih kamenih žrnjeva koje je slučajno pronašao, obitelj Picig za darovane saonice za prijevoz tereta, prof. Vlado Srimšek za donaciju knjiga i zbirku upaljača za cigarete, Ivan Konfic-Pišta za sačuvani Pravilnik o bludilištima u Križevcima iz 1913., Antun Prožek za inicijativu osnivanja tehničke zbirke i izložbe o prvoj elektrifikaciji Križevaca uz 90. obljetnicu osnutka tzv. križevačke Munjare i mnogi drugi koji su darovanim predmetima upotpunili naše zbirke.

Posebno nam je bilo drago što su neki od nazočnih tu večer našli sebi novog prijatelja u imenu križevačkog muzeja. Ima li što ljepše od činjenice da se obostrano volimo?!

OBILJEŽAVANJE MEĐUNARODNOG DANA MUZEJA 2003. U ETNOGRAFSKOME MUZEJU ISTRE

MIRJANA MARGETIĆ, TANJA KOCKOVIĆ □ Etnografski muzej Istre, Pazin

Etnografski muzej Istre iz Pazina obilježio je Međunarodni dan muzeja mnogobrojnim aktivnostima. U skladu s ovogodišnjom temom *Muzeji i prijatelji muzeja* željeli smo pobuditi svijest stanovnika Istre o važnosti komunikacije između građana i muzeja radi očuvanja nematerijalne i materijalne kulture, te posebnu pažnju posvetiti našim najmlađim prijateljima muzeja.

Tijekom svibnja 2003. muzej je organizirao prikupljanje donacija. Putem sredstava javnog informiranja oglašavali smo mogućnost povezivanja pojedinca i muzeja na različitim nivoima: doniranjem (materijalna kultura) i kazivanjem o tradicijskom načinu života (nematerijalna kultura).

Mjesec travanj i svibanj protekli su u znaku mnogobrojnih aktivnosti koje su zajednički osmislile i realizirale kustosica Tanja Kocković i kustosica-muzejska pedagoginja Mirjana Margetić. Tako su u sklopu gostujuće izložbe *Narodna medicina* zagrebačkog Etnografskog muzeja održana predavanja i edukativne radionice o ljekovitom bilju.

Vladimir Pakiž, bioterapeut iz Pazina, održao je 19. ožujka 2003. predavanje pod nazivom *Alternativno liječenje i primjena prirodnih preparata*. Uz predavanje održana je i demonstracija nekih od tehnika liječenja (radiestezijska i sl.). Franko Zgrablić, travar iz Svetog Petra u Šumi, održao je 18. travnja 2003. predavanje *Samoniklo ljekovito bilje u Istri i njegova primjena*. Predavač je savjetovao prisutne o tome kako skupljati, čuvati i upotrebljavati ljekovito bilje. Na predavanju se moglo degustirati čajeve, te razne napitke na bazi bilja koji nam pomažu kod različitih poteškoća kao što je kašalj, promuklost i sl.

Od 28. travnja do 2. svibnja 2003. i od 12. do 16. svibnja 2003. za djecu predškolske i školske dobi održane su edukativne radionice na kojima su se upoznala s raznim vrstama ljekovita bilja, načinima sušenja bilja, te pripremanja čaja. Na kraju su djeca naučeno izrazila crtanjem i modeliranjem u plastelinu.

Radionice za polaznike predškolske i školske dobi pod nazivom *Gušti od salate* Etnografski muzej Istre organizirao je u razdoblju od 5. do 9. svibnja 2003. Radionicama smo se uključili u akciju *U slast!* koju organizira Sekcija za muzejsku pedagogiju HMD-a u povodu Međunarodnoga dana muzeja. Na radionicama su se po tradicionalnim receptima pripremale salate. Mali polaznici rezali su, začini i na kraju degustirali salate od samonikla bilja i sezonskog povrća. Salate su kušala čak i ona djeca koja inače izbjegavaju povrće. Na zabavan način naučili su što je sve potrebno za pripremu salate, razliku između maslinova i suncokretova ulja, te koje još sve začine možemo staviti u salatu. Tako su naučili ponešto o važnosti povrća u svakodnevnoj prehrani, te bogatstvu tradicionalnih recepata koji se danas toliko ne koriste.

Putem mnogobrojnih radionica, predavanja, oglašavanja u tisku i intervjua skrenuli smo pažnju sugrađana na naše aktivnosti. Time smo proširili krug prijatelja muzeja koji su postali redoviti posjetitelji i aktivni sudionici različitih događanja u muzeju. Ovom suradnjom postali smo bogatiji i za nova iskustva. Nadamo se da smo na taj način pokazali kako su muzeji mjesta zajedničkog druženja, učenja i zabave.

MEĐUNARODNI DAN MUZEJA 2003. U ARHEOLOŠKOME MUZEJU ISTRE

KRISTINA MIHOVIĆ □ Arheološki muzej Istre, Pula

Ovogodišnju temu *Muzeji i prijatelji muzeja*, iako nije posebno istaknuta u obilježavanju Međunarodnog dana muzeja, Arheološki muzej Istre ostvario je kroz već tradicionalne aktivnosti u suradnji s Visokom učiteljskom školom i vrtićima "Centar", CP-artom Doma za djecu, mladež i odrasle s cerebralnom paralizom i štićenicima Doma umirovljenika "Alfredo Štiglic" u Puli. Voditelji tih radionica smatramo prijateljima muzeja, koji godinama svojim entuzijazmom dovode uvijek nove generacije djece, studenata i nove znatiželjnike u Arheološki muzej Istre. Budući da je 2003. proglašena Godinom voda, sve su se aktivnosti pojedinih grupa uskladile i odvijale oko iste teme - *Voda*. Polaznici radionica su promatrajući muzejske eksponate i obilazeći spomenike uz posebna predavanja stvarali likovne radove u raznim tehnikama i materijalima.

sl.1 Radionica ljekovita bilja

sl.2 Gušti od salate

sl.1 Detalj s radionice "Voda" u Arheološkom muzeju Istre, Pula

sl.2 Detalj s radionice "Voda" u Arheološkom muzeju Istre, Pula

sl.1 Miljenko Smokvina daje upute za rad u fotolaboratoriju otvorene radionice

Projekt koji već više od deset godina ostvarujemo u suradnji s vrtićima i Visokom učiteljskom školom s vremenom je mijenjao naziv. Započet je pod nazivom *Pamtimo povijest i kulturne običaje*, zatim je nastavljen kao *Iskrice iz muzeja*, a od ove godine najmlađi upoznaju muzej i stvaraju pod naslovom *Histrići u potrazi za blagom Istre*. O važnosti vode učili su i otkrivali kroz predmete kojima se voda prenosila i čuvala, ali i kroz priče i pjesmice koje govore o vodi. Uz diplomske aktivnosti budućih odgojiteljica, uz mentoricu mr. art. Aleksandru Rotar, uz odgovjateljice pojedinih vrtića i s muzejskom pedagoginjom prof. Ljubicom Širec, nastalo je bezbroj djela u najrazličitijim tehnikama, koja su izložena u prostorima Arheološkog muzeja Istre. Obično se svečanost otvorenja izložbe održavala na sam Međunarodni dan muzeja, međutim, zbog promjena u programima studija, rezultati aktivnosti koje su se odvijale kroz travanj i svibanj, ove godine su prikazani izložbom 28. svibnja. Novost je i to što je simbolični deplijan, koji je pratio svaku dosadašnju izložbu, zamijenjen CD-om na kojemu je prikazan kalendar i potpuni program rada svih studentica i djece.

Sredinom lipnja, u istim prostorima muzeja, radove djece iz vrtića zamijenit će radovi u keramici nastali u CP-artu Doma za djecu, mladež i odrasle s cerebralnom paralizom te radovi štíćenika Doma umirovljenika, koji su izrađeni pod mentorstvom pulske keramičarke Jadranke Ostić, te uz druženja s muzejskom pedagoginjom Ljubicom Širec. Još jedan značajan projekt održavao se tijekom svibnja. Uz udrugu Put - društvo za komuniciranje ambijenta, Muzej je bio suorganizator, a projekt je ostvaren u suradnji s Visokom učiteljskom školom - sa studenticama razredne nastave i njihovom mentoricom red. prof. Verom Kos Paliska, te ovaj put s djecom četvrtih razreda pulskih osnovnih škola. Tako je nastala izložba pod naslovom *Antičke priče od otpada*. Izložba je postavljena u Augustovu hramu, među antičkim skulpturama, od kojih su mnoge poslužile i kao modeli. Otvorena je 5. lipnja, na Dan zaštite okoliša i posvećena venecijanskom senatoru Gabrijeleu Emu, koji je 1585. spasio Arenu od devastacije.

Arheološki muzej Istre je svojim intenzivnim pedagoškim i izložbenim aktivnostima vrlo prisutan u svakodnevnom životu građana Pule i Istre, a 18. svibnja, na Međunarodni dan muzeja, samo još jednom širom otvara vrata svim znatiželjnicima i prijateljima.

MEĐUNARODNI DAN MUZEJA 2003. U MMSU, RIJEKA

MILICA ĐILAS □ Muzej moderne i suvremene umjetnosti, Rijeka

Muzeji i prijatelji, moto pod kojim se obilježavao ovogodišnji Međunarodni dan muzeja, realiziran je u Muzeju moderne i suvremene umjetnosti u Rijeci složenim višednevnim programom. Namjera je bila predstaviti više razina muzejskog rada - skupljanje, zaštitu umjetnina, muzejsku edukaciju, te aktivno uključiti najširu publiku, stalne i potencijalne posjetitelje muzejskih izložaba, sadašnje i buduće prijatelje muzeja.

Program su koncipirale i izvele djelatnice muzeja Daina Glavočić, viša kustosica, Duška Sekulić, restauratorica-konzervatorica, te Milica Đilas, viša muzejska pedagoginja i Miljenko Smokvina, voditelj programa fotografije Kemijsko-grafičke škole u Rijeci.

Program se odvijao svakodnevno, od utorka 13. svibnja do petka 16. svibnja (izložba do 25. svibnja) u izložbenome prostoru Malog salona u najfrekventnijoj pješačkoj ulici u centru grada, na riječkom Korzu. Započeo je otvorenom fotografskom radionicom *Od camere obscure do digitalne fotografije*, nastavio se predavanjem *Onečišćenje zraka i zaštita umjetnina te Otvorenom konzervatorskom radionicom* Duške Sekulić, a zaključen je izložbom i katalogom, "klasičnom" prezentacijom djela iz muzejskog fundusa.

Izložba *Darovani crteži stranih umjetnika* iz Zbirke stranih autora MMSU, koju je koncipirala i postavila Daina Glavočić, rezultat je prijateljske geste umjetnika.

Od 150 crteža s međunarodnih izložaba, crteža što ih je 50 stranih umjetnika darovalo muzeju od 1968. godine, za ovu je prigodu odabrano tridesetak.

Tako je izložba kao odgovor na moto Međunarodnog dana muzeja istodobno bila i prigoda da se u muzeju bez stalnoga postava javnosti predstavi nepoznat dio fundusa te propita vrijednost i značenje zbirke u vrijeme priprema budućeg stalnog postava.

OTVORENA FOTOGRAFSKA RADIONICA "OD CAMERE OBSCURE DO DIGITALNE FOTOGRAFIJE". Jednodnevna radionica je tematizirala proces nastanka fotografije i promjene koje donosi nova tehnologija. Cilj radionice bio je pružiti mogućnost kreativnog istraživanja, osvijestiti prošlost i sadašnjost fotografije, propitati značenje koje fotografska slika ima za svakog pojedinca.

Radionica je koncipirana, organizirana i realizirana u suradnji s Kemijsko-grafičkom školom Rijeka, pod vodstvom Miljenka Smokvine, voditelja programa fotografije.

Tehničku podršku, fotolaboratorij, opremu za skeniranje i projekciju, osigurala je Kemijsko-grafička škola, a opremu za digitalno snimanje fotografske radnje uključene u obrazovni proces škole. Za sudionike radionice priređen je fotokopirani deplijan s tekstom o ciljevima radionice, tekstovima o tehničkim osobinama camere obscure i digitalne fotografije te brojnim web-adresama za one koji žele znati više. Iste su tehničke informacije bile postavljene i na velikim panoima u prostoru u kojemu se održavala radionica.

Poziv svim zainteresiranim građanima, bez obzira na dob i "fotografsko iskustvo", za sudjelovanje u radionici objavljen je u lokalnim medijima. Pisane obavijesti s pozivom upućene su i svim srednjim i osnovnim školama. Uz četrdesetak učenika Kemijsko-grafičke škole, budućih fotografa, u radionici je sudjelovalo još četrdesetak učenika riječkih gimnazija i osnovnih škola, brojni građani, a posjetilo ju je i dvadesetak djece iz dječjeg vrtića "Pećine". U rad radionice uključili su se i fotoreporter riječkog *Novog lista*.

I dok su se "klinici" iz vrtića zabavljali igrom sa skenerom i istovremenom projekcijom skeniranog lika, za one odraslije bilo je zanimljivije snimanje camerom obscurum i samostalni rad u fotolaboratoriju. Radilo se u manjim skupinama, od 10 do 18 sati. Sudionici radionice koristili su dvadesetak camera obscura koje su konstruirali Miljenko Smokvina i učenici smjera fotografije Kemijsko-grafičke škole. Snimalo se u javnim prostorima u užem centru grada. Negativi na fotopapiru razvijani su u improviziranom fotolaboratoriju i sušeni na špagama u izlogu Malog salona. Nakon sušenja su skenirani i printani kao pozitivni.

Izložba postavljena i otvorena iste večeri, bez pretenzija da bude tehnički savršena i uz minimalnu selekciju pokazala je sve ono nastalo za kratkog trajanja radionice.

Središnje mjesto zauzeli su negativni snimljeni camerom obscurum i njihovi štampačem izvedeni pozitivni.

Začudnost slika "uhvaćenih" camerom obscurum, unatoč tehničkoj nesavršenosti, upućuju na zaključak da camera obscura nije samo odavno završena pretpovijest fotografije nego i još uvijek neiscrpljen teritorij kreativne igre. Uprkos brzim i radikalnim promjenama procesa nastanka i naravi fotografske slike što nameću pitanje o budućnosti fotografije. Stoga tematiziranje fotografije otvorenom radionicom nije upućeno samo najširoj publici nego i muzeju - kao poticaj u traženju odgovora na pitanje što muzej radi s fotografijom.

ZAŠTITA UMJETNINA I OTVORENA KONZERVATORSKA RADIONICA

DUŠKA SEKULIĆ □ Muzej moderne i suvremene umjetnosti, Rijeka

Konzervatorsko-restauratorski odjel Muzeja moderne i suvremene umjetnosti (MMSU) u Rijeci ovogodišnje obilježavanje Međunarodnog dana muzeja pod geslom *Muzeji i prijatelji* iskoristio je za aktualiziranje problematike utjecaja onečišćenja iz zraka na umjetnine. Tim povodom je, uz predavanje pod nazivom *Onečišćenje iz zraka i zaštita umjetnina*, organizirana i jednodnevna konzervatorska radionica u kojoj su stručnjaci besplatno pregledavali i površinski čistili u tu svrhu donijete slike.

Onečišćenje u muzejima uglavnom detektiramo kroz taloge krutih čestica na površini umjetnina, dok smo manje svjesni negativnog utjecaja plinova (npr. SO₂, NO₂, H₂S) iz vanjske atmosfere na mikroklimu izložbenih i spremišnih prostora.

Problem je s aspekta očuvanja kulturne baštine još složeniji zbog nedostatka sustavnog i cjelovitog pristupa. Bilo da je riječ o početnom stadiju deterioracije umjetničkog materijala ili očitim manifestacijama uznapredovalog oštećenja, često izostaje djelotvorna reakcija struke.

Riječki Muzej moderne i suvremene umjetnosti, zajedno s dislociranim spremištima umjetnina, smješten je u neposrednoj blizini industrije, prometnica i mora. Uzimajući u obzir heterogenost te osjetljivost modernih umjetničkih materijala, kao i plan preseljenja muzeja u novu zgradu, pri čemu se umjetničke zbirke iznova smještaju u jednu od najzagađenijih gradskih lokacija, MMSU je 2001. godine započeo preliminarno istraživanje o utjecaju onečišćenja iz zraka na slike čuvane u vlastitim spremištima. Rezultati ovog istraživanja, provedenog u suradnji s kemičarkom Anom Alebić, Zavod za javno zdravstvo PGŽ, predstavljeni su na 5. međunarodnoj konferenciji *Indoor Air Quality in Museums and Historic Properties*, održanoj u Norwichu, Velika Britanija, 28. i 29. travnja 2003. Slijedom toga, s obzirom na pozitivne rezultate analiza, 2002. je prijavljen projekt *Utjecaj onečišćenja iz zraka (aerosoli i plinovi) na završne slojeve slika iz fundusa MMSU Rijeka* u suradnji s kemičarkom Polonom Ropret, Prirodoslovni odjel Restavratorskog centra Slovenije.

sl.2 Demonstracija postupka čišćenja u otvorenoj konzervatorskoj radionici Muzeja suvremene i moderne umjetnosti, Rijeka

Kroz navedene projekte, koji su, u povodu Dana muzeja, prezentirani i domaćoj javnosti, dokazala se opravdanost interdisciplinarnog pristupa rješavanju složenih pitanja zaštite i očuvanja kulturne baštine. Upravo s ciljem poticanja takve prakse, željeli smo ukazati na dragocjen, često i volonterski, doprinos znanstvenika i njihovih matičnih ustanova muzejskim projektima.

Prijatelj i prijateljstva nema bez obostranog njegovanja tog plemenitog osjećaja. Iz tog razloga, ovogodišnje smo ICOM-ovo geslo proširili na *Muzej kao prijatelj* organizirajući otvorenu konzervatorsku radionicu. Osnovni cilj akcije bio je unaprijediti odnos vlasnika prema umjetnici na način da se uočavaju promjene stanja koje će, potom, isključivo kompetentna osoba dijagnosticirati i tretirati. Kroz praktične primjere postupka površinskog čišćenja slika, kao jednog od načina zaštite od štetnog djelovanja onečišćivača iz zraka, ukazalo se na važnost preventivnog djelovanja koje prepoznajemo pod motom "bolje spriječiti nego liječiti".

Radost, angažiranost i zadovoljstvo sudionika akcije svakako su poticaj daljnjem otvaranju muzeja, boljoj komunikaciji i izraženijoj interakciji.

OTVORENA VRATA MUZEJA

MIROSLAV MILONJIĆ □ Samoborski muzej, Samobor

Za Međunarodni dan muzeja 18. svibnja Samoborski muzej je organizirao niz događanja pod nazivom *Otvorena vrata muzeja*. U parku ispred muzeja organizirana je prodaja antikviteta, rakije s lješnjakom i samoborske putene vode. Od tradicionalnih samoborskih zanata predstavljeni su proizvodi od meda domaćeg medičara Franje Oslakovića. Vinogradarska udruga nudila je raznovrsna vina iz samoborskih vinograda. U dvorani Livadićeva dvorca održan je koncert pijanistice Sabine Zelić-Lovrenović. U popodnevnim satima mogli su se čuti zvuci s muzejskoga glazbenog automata, a u muzejskom parku postavljena je klupa s izrezbarenim prikazom keltskog novca, tzv. samoborca. Klupu je izradio Igor Vandekar. U predvečerje na otvorenom Zagrebačka jazz grupa "The sick swing" predstavila se samoborskoj publici biranim repertoarom.

OBILJEŽAVANJE MEĐUNARODNOG DANA MUZEJA 2003. U GRADSKOME MUZEJU VIROVITICE

MIRJANA FABIJANIĆ □ Gradski muzej Virovitica, Virovitica

Ove godine Gradski muzej u Virovitici obilježio je Međunarodni dan muzeja otvaranjem izložbe i prodajom muzejskih suvenira.

U okviru projekta *Tri muzeja* (Zavičajni muzeji iz Slatine i Našica, Gradski muzej Virovitica) otvorena je 10. svibnja izložba akademskog kipara Viktora Liebla *XX. stoljeće - cover verzije* (remake djela likovne umjetnosti) kojom je naš muzej počeo obilježavanje Međunarodnog dana muzeja. Ovim projektom predstavljamo suvremene hrvatske umjetnike u tri grada. Na taj način umjetnici dobivaju izložbeni prostor za izlaganje svojih djela, posjetitelji mogućnost da vide suvremena stremjenja u umjetnosti, a muzeji produbljivanje međusobne suradnje i - nove prijatelje.

U subotu 17. svibnja, osvanuo je u samom centru grada muzejski štand, najavljujući tako Dan muzeja. Na štandu su kustosice Silvija Salajić i Mirjana Fabijanić te ravnateljica Dubravka Sabolić izložile suvenire, koji su izrađeni za 50. obljetnicu muzeja i publikacije, tj. kataloge izložaba. Simboličkim izlaskom iz uobičajenog okruženja i prodajom suvenira bila nam je namjera približiti se ljudima i prezentirati muzej u drukčijem ozračju. Istovremeno u eteru radiopostaje ravnateljica je obavijestila slušatelje o Muzeju i muzejskim zbirkama, o 50. godišnjici muzeja, o štandu i suvenirima, te povodu priređivanja ovakve akcije. Slučajni prolaznici i oni potaknuti vijestima s radija obišli su štand, kupili koju sitnicu i popričali s nama. U opuštenu atmosferu mnogi su se sjetili da imaju poneki predmet na tavanu, gdje skuplja prašinu, a pravo mjesto mu je zapravo u muzeju. Zaključili smo da bi ovakvih susreta trebalo biti više na obostrano zadovoljstvo.

sl.1 Detalj s otvorenja izložbe "XX. stoljeće - cover verzije" (remake djela likovne umjetnosti)

sl.2 Uz Međunarodni dan muzeja - štand Muzeja u centru Virovitice

“MUZEJI I PRIJATELJI MUZEJA”, MANIFESTACIJA ZA MEĐUNARODNI DAN MUZEJA, 2003.

ZDRAVKO DVOJKOVIĆ □ Gradski muzej Vukovar, Vukovar

Gradski muzej Vukovar ostvario je ranije najavljenju akciju postavljanja stalne izložbe *Vučedolski orion - najstariji europski kalendar* u Gimnaziji Vukovar. Poznavanje kalendara u vrijeme vučedolske kulture 3.000 godina prije Krista nesumnjivo odražava visoki stupanj civilizacijskih dosegâ, a predstavlja također i značajno arheološko otkriće u svijetu znanosti i kulture. Akcija je realizirana u ponedjeljak 19. svibnja 2003. u 14 sati na prvom katu gimnazije ispred učionica i zbornice. U prisutnosti učenika i ravnatelja škole prof. Josipa Prpe, o izložbi i suradnji Gradskog muzeja Vukovar s učenicima i profesorima govorio je Zdravko Dvojković, muzejski savjetnik.

Muzej je proveo akciju među učenicima kao svojim suradnicima i prijateljima muzeja, koji u tijeku godine dolaze u muzej i rade na računalima, sudjeluju i u vodstvima kroz muzej, u postavljanju i otvorenjima izložaba i u drugim prilikama.

Na fotografijama se vidi druženje s prijateljima muzeja za Dan muzeja u dvorištu Gradskog muzeja Vukovar kad je i izrečena javna zahvala svima koji su na bilo koji način sudjelovali ili pridonijeli promociji muzeja i njegovih programa.

sl.1 Učenici s profesorima iz Gimnazije Vukovar, s druženja na Međunarodni dan muzeja

sl.2 Javna zahvala u Gradskome muzeju Vukovar

OBILJEŽAVANJE MEĐUNARODNOG DANA MUZEJA U HRVATSKOME ŠKOLSKOM MUZEJU

LUCIJA ŠODA □ Hrvatski školski muzej, Zagreb

Prigodnom izložbom *Zzu...zzu... med u školskom vrtu* uključili smo se u zajedničku akciju Sekcije za muzejsku pedagogiju HMD-a *U slast!*. Kao temu obradili smo pčelarstvo koje je bilo sastavni dio nastave u školama 19. stoljeća, a samim načinom predstavljanja željeli smo se približiti djeci, osobito onoj osnovnoškolske dobi. Sadržaji vezani uz pčelarstvo prezentirani su na nekoliko načina - izložbom (ekspozitima: originalnim predmetima i replikama tj. kopijama i uvećanjima bitnih detalja), katalogom te pedagoškim aktivnostima (tematskim radionicama i igraonicama).

Izložba ujedno ističe i vrijednost meda u prehrani te je za njezinoga trajanja održano i predavanje prof. dr. sc. Zvonimira Jurčića *Poremećaji u jedenju kod adolescenata*. Ovim predavanjem željelo se ukazati na sve veći problem poremećaja u jedenju kod školske djece i mladeži (anoreksije, bulimije, pretilosti...) te pomoći mladima, njihovim roditeljima i učiteljima u prepoznavanju te liječenju ovih poremećaja.

S obzirom na preporuku Međunarodnog savjeta za muzeje (ICOM) da se ovogodišnji Međunarodni dan muzeja obilježi temom *Muzeji i prijatelji muzeja*, a ovo je ujedno i Europska godina osoba s invaliditetom, tj. osoba s posebnim potrebama, odlučili smo cijelu 2003. posvetiti jačanju različitih oblika prijateljstava. Jedan od njih je predstavljanje izložbe slika autorice Rudine Proda iz Albanije zagrebačkoj publici. Rudina je autistična te neprekidno prolazi intenzivan proces liječenja, rehabilitacije, integracije i socijalizacije. Uz izložbu održana su i predavanja na temu *Umjetnost, terapija i radost življenja* prof. dr. Miroslava Prstačića i prim. dr. Ljubomira Radovančevića.

Izložbom *Stvaralaštvo velikih i malih*, Muzej je širom otvorio vrata udruzi sa socijalno-humanitarnim ciljevima “Ozana”, koja njeguje poseban zdravstveno-pedagoški i društveno-socijalni pristup osobama s posebnim potrebama. Tijekom trajanja izložbe organizirane su brojne radionice čiji su voditelji bili poznati hrvatski slikari, kipari i književnici.

Kao i proteklih godina nastavljena je tradicija prijateljstva s donatorima Muzeja. Hrvatski školski muzej osnovan je zalaganjem Hrvatskoga pedagoškoga književnog zbora. Iako Muzej danas djeluje samostalno, prijateljska suradnja i dalje se njeguje. Plod te suradnje je izložba *Pedagogija na prijelazu stoljeća*, na kojoj je predstavljena pedagoška literatura između dvaju Sabora pedagoga Hrvatske 1996.-2003. Izložba je popraćena katalogom u kojem je predstavljena izložena hrvatska pedagoška nakladnička djelatnost u navedenom razdoblju. Izloženo je 270 knjiga od kojih su najveći dio donirali nakladnici, a koje će ostati u knjižnom fondu Pedagoške knjižnice Davorina Trstenjaka.

Tijekom 2003. nastavljena je suradnja s gosp. Josipom Borisom Malinarom, višegodišnjim donatorom Muzeja. Preuzet je treći, zaključni dio njegove donacije koja se sastoji od knjiga, udžbenika i priručnika predmeta s područja tehničke kulture.

sl.1 Detalj s izložbe “Zzu... zzu... med u školskom vrtu”

sl.2 Detalj s radionice organizirane za članove udruge “Ozana”

INTERNATIONAL MUSEUM DAY 2003

Activities to mark May the 18th as International Museum Day were in 2003, like every other year, led by the recommendations of the International Council of Museums (ICOM). The Museum Documentation Centre as the traditional initiator of these activities in Croatia sent out circulars to museum and galleries containing suggestions for marking International Museum Day. The circular explained the theme and suggested ways to mark this day as well as pointing out that friends of a museum contribute in many ways to the preservation of the heritage. The suggestions also drew attention to the presentation of donated objects, to organising meetings and discussions dealing with the topic of friends of the museum and speaking about educational activities and extending hospitality in museums and galleries.

The drive to mark International Museum Day in 2003 attracted the participation of 65 museums and galleries in Croatia. The organised events included 71 special events (promotions, lectures, film showings, round table discussions, educational activities), 50 exhibitions (17 educational, 11 exhibitions of donated objects, 3 of restored holdings and 18 with various themes), 2 donations, 6 promotional drives, 9 media drives, 2 meetings with donators and 4 presentations of acknowledgements.

The Museum Documentation Centre had this year also joined the marking of International Museum Day with the printing of a special poster.

Primljeno: 10. studenoga 2003.

Lined writing area consisting of multiple horizontal lines for text entry.